

专用汉语

Китайский язык для специальных целей

Часть 2

Урок 13 第一课

生物学跟物理学一样有意思

张诚: 玛莎, 你好!

Mǎ shā, nǐ hǎo!

玛莎: 你好, 张诚!

Nǐ hǎo, Zhāng Chéng!

张诚: 你在物理技术学院学什么专业?

Nǐ zài wùlǐ jìshù xuéyuàn xué shénme zhuānyè?

玛莎: 我学习生物学。你呢?

Wǒ xuéxí shēngwù xué. Nǐ ne?

张诚: 我学的是物理学。我特别喜欢和自然有关系的科学。

Wǒ xué de shì wùlǐ xué. Wǒ tèbié xǐhuān hé zìrán yǒu guānxì de kēxué.

玛莎: 我也是。生物学就是应用类的科学。可是我觉得生物学比物理学

Wǒ yěshì. Shēngwù xué jiùshì yìngyòng lèi de kēxué. Kěshì wǒ juéde shēngwù xué bǐ wùlǐ xué

有意思得多。也比物理学容易一点儿。

yǒu yìsi dé duō. Yě bǐ wùlǐ xué róngyì yīdiǎr.

张诚: 哈哈, 生物学没有物理学难, 这我同意。可是对我来说生物学跟

Hāhā, shēngwù xué méiyǒu wùlǐ xué nán, zhè wǒ tóngyì. Kěshì duì wǒ lái shuō shēngwù xué gēn

物理学一样有意思。

gēn wù lǐ xué yīyàng yǒuyìsi.

玛莎: 你就是喜欢精密科学。你应该还喜欢数学和信息学吧。

Nǐ jiùshì xǐhuān jīngmì kēxué. Nǐ yīnggāi hái xǐhuān shùxué hé xìnxī xué ba.

张诚: 喜欢! 这些科学让我感觉到思考的乐趣。

Xǐhuān! Zhèxiē kēxué ràng wǒ gǎnjué dào sīkǎo de lèqù.

玛莎: 我没有你那么喜欢精密科学。你肯定比我了解数学。以后请你多

Wǒ méiyǒu nǐ nàme xǐhuān jīngmì kēxué. Nǐ kěndìng bǐ wǒ liǎo xiè shùxué. Yǐhòu qǐng nǐ duō

帮助我。

bāng zhù wǒ.

张诚: 行, 没问题。

Xíng, méi wèntí.

Новые слова 生词

1	专业	zhuānyè	(名词)	специальность
2	生物学	shēngwùxué	(名词)	биология
3	特别	tèbié	(副词)	чрезвычайно, очень
4	自然	zìrán	(名词)	природа
5	关系	guānxi	(名词)	отношение/я
6	科学	kēxué	(名词)	наука
7	应用	yìngyòng	(形容词)	прикладной, практический
8	类	lèi	(名词)	род, вид, тип, сорт
9	觉得	juéde	(动词)	чувствовать, ощущать, кажется
10	比	bǐ	(介词)	по сравнению (предл.)/сравнивать (гл.)
11	有意思	yǒuyìsi	(形容词)	интересный
12	意思	yìsi	(名词)	смысл
13	容易	róngyì	(形容词)	простой
14	一点儿	yīdiǎnr	(副词)	немного/неамного
15	同意	tóngyì	(动词)	соглашаться, быть согласным
16	对...来说	duì...láishuō	(介词)	по мнению..., что касается...,
17	精密科学	jīngmì kēxué	(名词)	точные науки
18	数学	shùxué	(名词)	математика
19	信息学	xìnxīxué	(名词)	информатика
20	让	ràng	(动词)	заставлять/велеть/разрешать
21	感觉	gǎnjué	(动词)	чувствовать/чувство
22	思考	sīkǎo	(名词)	мышление
23	乐趣	lèqù	(名词)	удовольствие, радость
24	肯定	kěndìng	(副词)	совершенно точно

25	了解	liǎojiě	(动词)	понимать, разбираться
26	帮助	bāngzhù	(动词)	помогать

(迪玛在做作业，丽丽进来)

丽丽: 哥哥，你在大学学什么课程？

Gēgē, nǐ zài dàxué xué shénme kèchéng?

迪玛: 我主要学数学分析、解析几何、线性代数、多维分析积分与数

Wǒ zhǔyào xué shùxué fēnxī, jiěxī jǐhé, xiànxìng dàishù, duōwéi fēnxī jīfēn yǔ shù

列、微分方程和计算数学。

liè, wéi fēn fāngchéng hé jìsuàn shùxué.

丽丽: 这些都是与数学相关的课程吗？你的数学课比我的多得多！

Zhèxiē dōu shì yǔ shùxué xiāngguān de kèchéng ma? Nǐ de shùxué kè bǐ wǒ de duō dé duō!

迪玛: 除了数学以外我还要学物理学，包括牛顿力学、热力学、光学、

Chúle shùxué yǐwài wǒ hái yào xué wùlǐ xué, bāokuò niúdùn lìxué, rèlìxué, guāngxué,

电磁学、经典场论、量子力学、量子电动力学、统计物理学、流体力学

diàncí xué, jīngdiǎn chǎng lùn, liàngzǐ lìxué, liàngzǐ diàndòng lìxué, tǒngjì wùlǐ xué, liútǐ lìxué

等。而且，我还要做很多物理实验。。

děng. Érqǐě, wǒ hái yào zuò hěnduō wùlǐ shíyàn..

丽丽: 你们大学的物理课也比我们中学的多啊！牛顿力学、热力学、光学

Nǐmen dàxué de wùlǐ kè yě bǐ wǒmen zhōngxué de duō a! Niúdùn lìxué, rè lì xué, guāngxué

和电磁学我都知道。我们的物理课本里有这些知识。我很喜欢物理学。

hé diàncí xué wǒ dōu zhīdào. Wǒmen de wùlǐ kèběn lǐ yǒu zhèxiē zhīshì. Wǒ hěn xǐhuān wùlǐ xué.

迪玛: 我跟你一样喜欢物理学。中学的时候我最喜欢解答物理学问题，

Wǒ gēn nǐ yīyàng xǐhuān wùlǐ xué. Zhōngxué de shíhòu wǒ zuì xǐhuān jiědá wùlǐ xué wèntí,

特别是奥林匹克竞赛中的问题。

tèbié shì ào lín pǐ kè jìngsài zhōng de wèntí.

丽丽: 我觉得做实验比做题更有意思。因为你可以通过实验验证物理

Wǒ juéde zuò shíyàn bǐ zuò tí gèng yǒu yìsi. Yīnwèi nǐ kěyǐ tōngguò shíyàn yànzhèng wùlǐ

定律。。

dīnglǜ..

迪玛: 是的，我同意！好了，小科学家，我要继续写作业了。我不但

Shì de, wǒ tóngyì! Hǎole, xiǎo kēxuéjiā, wǒ yào jìxù xiě zuòyè le. Wǒ búdàn

课程比你多，而且作业也比你多。

kèchéng bǐ nǐ duō, érqǐě zuòyè yě bǐ nǐ duō.

Новые слова 生词

1	课程	kèchéng		урок/предмет
2	主要	zhǔyào		основной, в основном
3	分析	fēnxī		анализ, расщеплять, дифференцировать
4	解析	jiěxī		анализ, аналитический, распад, разложение
5	几何	jǐhé		геометрия
6	线	xiàn		линия, нитка, провод
7	性	xìng		характер; суффикс сущ-ных/прилаг., обозначающих свойство
8	代数	dàishù		алгебра
9	维	wéi		измерение (...-мерный)
10	积分	jīfēn		интеграл
11	与	yǔ		и (союз), с,к (предл)
12	列	liè		ряд
13	微分	wēifēn		дифференциал
14	方程	fāngchéng		уравнение (мат.)
15	计算	jìsuàn		рассчитывать
16	相关	xiāngguān		быть связанным, касающийся
17	除了...以外	chúle... yǐwài		кроме..., не считая...
18	包括	bāokuò		содержать, включать в себя

1	课程	kèchéng		урок/предмет
19	牛顿	niúdùn		Ньютон
20	力学	lìxué		механика
21	热	rè		горячий, теплота (физ.)
22	磁	cí		магнит
23	经典	jīngdiǎn		классический, канонический
24	场	cháng		площадь, поле, место
25	论 (理论)	lùn		теория
26	量子	liàngzǐ		квант
27	动	dòng		двигаться, действовать
28	统计	tǒngjì		статистика
29	流	liú		течь, литься
30	体	tǐ		тело, организма
31	而且	érqiě		еще, к тому же, притом
32	实验	shíyàn		опыт, эксперимент, эмпирический
33	知识	zhīshi		знание, познание
34	特别	tèbié		особенно, специфический
35	奥林匹克	àolínpǐkè		олимпиада
36	竞赛	jìngsài		соревнование
37	更	gèng		еще более, сверх того
38	有意思	yǒuyìsi		интересный

1	课程	kèchéng		урок/предмет
39	因为	yīnwèi		потому что
40	通过	tōngguò		проходить; посредством; через, сквозь; благодаря (чему-л.), за счет (чего-л.)
41	验证	yànzhèng		освидетельствовать, проверить подлинность; доказательство
42	定律	dìnglǚ		закон, правило (физ., хим.)
43	继续	jìxù		продолжать, продолжаться
44	不但...而且	búdàn...érqiě		не только..., но и...

Грамматика 语法

I. Сравнительные конструкции

В китайской грамматике есть три вида сравнительных конструкций:

1. **A больше/не больше B** с предлогом 比/不比 (**bǐ** - по сравнению);
2. **A не настолько большой, как B** с предлогом 没有;
3. **A такой же большой, как B** с предлогом 跟 (**gēn**) и наречием 一样 (**yíyàng**).

Разберем эти три вида подробнее.

1. Сравнительная конструкция с предлогом 比 (bǐ)

Простые сравнительные предложения типа “я *выше* тебя” строятся по схеме:

A	比	B	кач. сказуемое
我 俄罗斯 爷爷 中国人	比 比 比 比	你 中国 奶奶 俄罗斯人	高 大 老 多

С помощью наречий 更 (gèng еще более), 还 (еще) можно выражать значение “еще выше, чем ты”, “даже выше тебя”:

A	比	B	还 / 更	кач. сказуемое

我 印度人口 (Yìndù)	比 比	你 中国人口	更 还	高 多
爷爷 日语	比 比	奶奶 汉语	更 更	老 难

Отрицание 不 ставится перед предлогом, оформляя значение “не больше”, “не выше” (~т.е. такой же или меньше/ниже)

A	不比	B	кач. сказуемое
三星手机 俄罗斯 爷爷 中国人	不比 不比 不比 不比	苹果手机 加拿大 奶奶 印度人 (Yìndù)	贵 (guì дорогой) 冷 (lěng холодный) 老 多

При наличии глагольного сказуемого (напр. “я бегаю быстрее тебя”) используется оценочная частица 得:

A	比	B	глагол. сказуемое	得	прил.
飞船 丽丽 孩子 迪玛	比 比 比 比	飞机 萨沙 大人 玛莎	飞 画 玩 算	得 得 得 得	快 好 开心 快

либо

A	глагол. сказуемое	得	比	B	прил.
飞船 丽丽 孩子 迪玛	飞 画 玩 算	得 得 得 得	比 比 比 比	飞机 萨沙 大人 玛莎	快 好 开心 快

Степень различия в сравнительных конструкциях выражается словами 得多, 很多, 多了, 一点儿 либо конкретным числом с единицей измерения, и ставится в конец предложения.

A	比	B	сказуемое	степень различия
---	---	---	-----------	------------------

俄罗斯 迪玛 中国人口	比 比 比	中国 丽丽 俄罗斯人口	大 大 多	得多 / 很多 七岁 1 264 769 939个人
Обратите внимание на порядок слов в ситуации с глагольным сказуемым:				
A	比	B	глагол. сказуемое	степень различия
张诚 奶奶 我	比 比 比	玛莎 妈妈 你	早来了 多生了 少花了	五分钟 三个孩子 三十块钱

2. Сравнительная конструкция с предлогом 没有

Значение данной конструкции “А не настолько ..., как В ” кроется в значении предлога 没有 (не иметь): букв. [А не имеет того качества, что есть у В], т.е. “А уступает В”. В данной конструкции часто используются наречия 这么 / 那么.

- с качественным сказуемым:

A	没有	B	кач. сказуемое
迪玛 猫 亚里士多德 莫斯科 小米手机	没有 没有 没有 没有	萨沙 古希腊的亚里士多德 北京 苹果手机	这么高 那么聪明 那么热 (rè горячий, жаркий) 这么贵 (guì дорогой)

- с глагольным сказуемым:

A	没有	B	глагол. сказуемое	得	прилагательное
玛莎 我 我 张诚	没有 没有 没有 没有	迪玛 你 妈妈 迪玛	解答 问题 解答 起床 起 (qǐ chuáng) 睡 玩 电脑 玩	得 得 得 得	这么快 这么早 那么晚 这么多

3. Сравнительная конструкция с предлогом 跟 и наречием 一样

означает полное сходство сравниваемых объектов по определенному признаку.

- с качественным сказуемым:

A	跟	B	一样	кач. сказуемое
玛莎 小米手机	跟 跟	迪玛 三星手机	一样 一样	大 好

俄语 亚里士多德	跟 跟	法语 阿基米德	一样 一样	难 聪明
-------------	--------	------------	----------	---------

- с глагольным сказуемым:

A	глагол. + 得	跟	B	一样	признак
我	来得	跟	你	一样	早
他	吃得	跟	你	一样	快
猫	睡觉睡得	跟	狗	一样	多
弟弟	看书看得	跟	哥哥	一样	少

Важно: с глаголами состояния 喜欢 (xǐhuan любить), 了解 (liǎojiě разбираться), 懂得 (dǒngde понимать), 能 (néng), 会, 着急 (zháojí волноваться, торопиться) используется конструкция **A 比 B + (更 / 还) + сказуемое + дополнение:**

- 我 比 你 (更) 喜欢 喝咖啡。
- 他 比 我 (还) 了解 汉语语法。
- 我 比 你 (更) 着急。
- 他 比 我 (还) 会 解答问题。

II. Прилагательное + 一点儿. 形容词 + 一点儿。

一点儿 после прилагательного образует сравнительную форму, переводимую на русский язык прилагательными с приставкой “по-” (поменьше, повыше, побыстрее и т.д.). Может использоваться как в сравнительных конструкциях, так и отдельно:

- 我 比 你 高一点儿。
- 平板电脑 比 手机 大一点儿。
- 牛奶 比 水 好喝一点儿。
- 请你说 慢一点儿。(màn медленный)
- 我的电脑太慢了, 我要买 快一点儿 的。
- 这个蛋糕太小了, 你买 大一点儿 的吧。

Упражнения 练习

I. Упражнения на подстановку 替换练习

1)

按键手机 比 触屏手机 小。	我的手表 玛莎的汉语	你的 迪玛(的)	快 好
----------------	---------------	-------------	--------

	天王星和海王星都 物理学 这个学期的汉字 (xuéqī семестр) 他的手机 这种电脑 萨沙 光速 (sù скорость)	地球 生物学 上个学期 你的 那种电脑 迪玛 声 (shēng звук)速	大 更 难 还 多 便宜 得多 贵 三千卢布 高 九公分 (gōngfēn см) 高十万倍(bèi крат)
--	---	--	--

2)

他 不 比 我 回 答 得 好。	迪玛 她 张诚 迪玛 玛莎 中国人 迪玛 妈妈	玛莎 我 萨沙 以前 去年 美国人 玛莎 爸爸	走 学 来 睡觉睡 起床起 喝茶喝 问题解答 钱花	快 好 早 晚 早 多 快 多
------------------	--	--	--	--------------------------------------

3)

我 比 她 多 喝 了 几 杯 茶。 (bēi стакан/ чашка)	早起了 晚睡了 早来了 多花了 少买了 多玩了	半个小时 两个小时 一刻钟 一百块钱 四个冰箱贴 (bīngxiāngtiē магнит на холодильник) 七个游戏 (yóuxì игра)
---	--	---

4)

我的电脑 没有 你的 那么 快。	这种手机 中国 我的平板电脑 大学的网站 汉字	那种 俄罗斯 笔记本电脑 公司的网站 (gōngsī фирма) 拉丁字母 (lādīng zìmǔ латинский алфавит)	贵 (guì дорогой) 大 好用 容易找到 好学
------------------	---	---	--

5)

她 没有 我 解 答 问 题 解 答 得 这 么 快。	做作业 做 吃水果 吃 打乒乓球 打	对 多 好
-----------------------------	--------------------------	-------------

	翻译课文 翻译 (fānyì переводить) 起床 起	快 早
--	---------------------------------------	------------

6)

数学 跟 物理学 一样 难。	解答问题 地球 精密科学 我的世界 (wǒ de shìjiè Майнкрафт)	做实验 金星 人文科学 丧尸和植物(sāngshī hé zhíwù Зомби против растений)	有意 思 大 重要 有意 思
----------------	---	--	-------------------------------

II. Составьте предложения, используя сравнительные конструкции.

1. 丽丽很喜欢喝茶。 迪玛觉得茶一般 (yìbān обычный, так себе)。
2. 玛莎的测试考了一百分。张诚的测试也考了一百分。
3. 我觉得生物学很难。 我觉得信息学更难。
4. 我不是很了解科学专业。 玛莎非常了解科学专业。
5. 昨天我复习我的专业课一小时。 昨天玛莎复习他的专业课一小时二十分钟。

III Исправьте ошибки

1. 这本书没有那本书更有意思。
2. 昨天的 天气 没有 今天的 好一点。
3. 米沙 比安娜聪明的多。
4. 这次的物理学测试没有一样难 和上次的测试。
5. 对我来说, 思考比 阅读更有意思得多。

IV. Переведите предложения:

1. Маша, как и Дима, хорошо разбирается (了解 liǎojiě) в термодинамике.
2. Ньютоновская механика не настолько сложная, как квантовая механика.
3. Точные науки и гуманитарные науки и одинаково важны.
4. Уран больше Земли в четыре раза.
5. Эйфелева башня (埃菲尔铁塔 āifēi'ěr tiětǎ) выше Пизанской башни (比萨斜塔 bǐsà xiétǎ) на 274 метра.
6. Проводить опыты интереснее, чем решать задачи.
7. Нептун не больше, чем Уран.
8. Предметов в средней школе не так много, как в университете.
9. В среду у нас китайский раньше на 2 часа, чем в понедельник.
10. Автомобиль едет не так быстро, как поезд.

V. Прочитайте и переведите текст

生物学真的那么难吗？

对我来说, 我一直觉得生物学是一门很有意思的学科。和其他自然科学比较, 比如物理和化学, 生物学似乎更贴近我们的生活。但是, 很多人会认为生物学比其他学科难得多, 特别是那些大量专业术语和复杂实验。

其实, 生物学没有想象中那么难。虽然它是一门实验科学, 需要我们动手操作, 但同时它也是一门逻辑性很强的学科。生物学是一门既有趣又实用的学科。虽然它可能比数学和物理更复杂一些, 但只要我们愿意花时间去学习和探索, 就会发现它并不难。

Дополнительные слова 补充生词:

1	学科	xué kē	(名词)	дисциплина, отрасль знаний
2	其他	qí tā	(代词)	другие
3	比如	bǐ rú	(副词)	например
4	贴近	tiē jìn	(动词)	близкий к..
5	生活	shēng huó	(名词)	жизнь
6	大量	dà liàng	(形容词)	большинство
7	复杂	fù zá	(形容词)	сложный, запутанный
8	想象	xiǎng xiàng	(动词/名词)	воображение
9	操作	cāo zuò	(动词/名词)	работать, трудиться, манипулировать
10	逻辑	luó jí	(名词)	логика
11	愿意	yuàn yì	(动词)	желать, хотеть (чего-л.)
12	探索	tàn suǒ	(动词/名词)	поиск, искать, доискиваться, исследовать
13	虽然...但是...	suī rán ...dànshì...		хотя ..., но ...
14	既...又...	jì...yòu...		и ..., и ...
15	只要...就...	zhǐ yào...jiù...		Нужно лишь... и тогда...

Ответьте на вопросы по тексту:

1. 作业觉得生物学和其他自然科学相比, 有什么特点?
2. 作业认为生物学难不难? 为什么?
3. 对你来说, 学习生物学需要哪些能力?
4. 你有没有做过和生物学有关的实验或研究?

VI. Прочитайте и переведите текст

个人电脑的发展

计算机是人类最伟大的发明之一。如今, 我们的工作、生活和学习越来越离

不开计算机。因为计算机能像人脑一样进行复杂的计算, 所以在中国计算机又被称为电脑。随着科学技术的发展, 现在的个人电脑比以前的更轻便和先进。比如, 现在的电脑显示器比以前的薄得多, 屏幕分辨率也比以前的高很多。现在的电脑能做得跟笔记本一样厚, 这种电脑就是笔记本电脑。而且, 现在的电脑运行速度更快, 这是因为现在的电脑安装了更先进的中央处理器。另外, 现在的电脑内存也比以前大得多, 一般能达到万亿字节以上。

Дополнительные слова 补充生词

1	计算机	jìsuànjī		компьютер, вычислительная машина
2	伟大	wěidà		великий
3	发明	fāmíng		изобретение, изобретать
4	如今	rújīn		ныне, сейчас
5	越来越...	yuèláiyuè		чем дальше, тем...
6	离不开	líbukāi		неотрывный, невозможно обойтись без...
7	像	xiàng		наподобие ... (предлог)
8	进行	jìnxíng		осуществлять, производить (действие)
9	复杂	fùzá		сложный, запутанный
10	被	bèi		предлог для создания пассива
11	称为	chēngwéi		называться, именоваться
12	随着	suízhe		вслед за..., в ходе...
13	技术	jìshù		техника
14	发展	fāzhǎn		развитие
15	轻便	qīngbiàn		легкий, портативный
16	先进	xiānjìn		передовой, прогрессивный
17	显示器	xiǎnshìqì		монитор
18	薄	báo		тонкий (о плоских предметах)

1	计算机	jìsuànjī		компьютер, вычислительная машина
19	分辨率	fēnbiànlǜ		разрешение (экрана)
20	厚	hòu		толстый (о плоских предметах)
21	运行	yùnxíng		запустить / выполнять программу (комп.)
22	速度	sùdù		скорость
23	安装	ānzhuāng		устанавливать
24	先进	xiānjìn		передовой прогрессивный
25	中央处理器	zhōngyāng chǔlǐqì		центральный процессор
26	另外	lìngwài		кроме того
27	内存	nèicún		внутренняя память
28	达到	dádào		достигать
29	字节	zìjié		байт